

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII

SZKOŁA PODSTAWOWA – KLASA ÓSMA

Przedmiot oceny z religii zawiera kryteria poznawcze, kształtujące i wychowawcze. W wartościowaniu oceny z religii nauczyciel – katecheta uzupełnia dydaktyczny zakres oceny wymiarem duszpasterskim (czyli ideałem życia chrześcijańskiego i postawą moralną). Kontrola i ocena w religii nie dotyczy wyłącznie sprawdzenia wiadomości, lecz także wartościowania umiejętności i postaw, zdolności twórczych, rozwoju zainteresowań, a przede wszystkim zgodności postępowania z przyjętą wiarą.

Wśród form i rodzajów kontroli pracy ucznia wyróżnia się:

- a) kontrola wstępna (dokonanie diagnozy wiedzy i umiejętności w początkowej fazie kształcenia).
- b) kontrola bieżąca (sprawdzanie w trakcie trwania procesu kształcenia).
- c) kontrola końcowa (dotyczy zakończenia etapu kształcenia).
- d) kontrola dystansowa (zbadanie trwałości wyników po pewnym czasie od zakończenia procesu).

Elementy, wchodzące w zakres oceny z religii:

- ilość i jakość prezentowanych wiadomości.
- zainteresowanie przedmiotem.
- stosunek do przedmiotu.
- pilność i systematyczność.
- umiejętność zastosowania poznanych wiadomości w codziennym życiu.
- postawa moralna.

Ocenie podlegają:

- odpowiedzi ustne, obejmujące zakres materiału z trzech ostatnich lekcji lub podstawowe modlitwy z katechizmu.
- wypowiedzi w trakcie każdej lekcji podczas dyskusji.
- praca domowa: krótkoterminowa i długoterminowa, kontrolowana na bieżąco. Uczeń jeden raz w semestrze może zgłosić brak pracy domowej lub nieprzygotowanie do lekcji. Każde następne nieprzygotowanie i brak pracy domowej wiąże się z uzyskaniem przez ucznia oceny niedostatecznej.
- Pacierz: ocena ze znajomości pacierza oraz podstawowych modlitw z katechizmu.
- zeszyt: sprawdzany według uznania nauczyciela – katechety. Jeden raz w ciągu semestru nauczyciel – katecheta dokonuje kompleksowej oceny zawartości zeszytu.
- przygotowanie do poszczególnych katechez, pilność, systematyczność oraz osiągnięcia uczniów i ich postawa moralna.
- umiejętność korzystania z Pisma Świętego oraz innych materiałów katechetycznych.
- zaangażowanie w przygotowanie i przeprowadzenie uroczystości szkolnych i parafialnych o charakterze religijnym; udział we wszelkiego rodzaju konkursach religijnych oraz współpraca ze wspólnotą parafialną.

- inne możliwości, mające wpływ na ocenę ucznia.

Ocenianie form aktywności:

Ocenianie wszelkich form aktywności ma służyć motywowaniu uczniów do maksymalnej pracy i pogłębiania poznanych prawd. Aktywność na lekcji premiowana jest ocenami lub plusami, przy czym uczeń nie może otrzymać oceny za aktywność niższej niż „dobry”. Za każdy poprawnie wykonany pisemnie lub ustnie przykład problemowy, zadanie lub krótką wypowiedź uczeń otrzymuje „plus” (+). Za trzy plusy można otrzymać ocenę „bardzo dobry”. Ocenę „bardzo dobry” uczeń może otrzymać również za dłuższą wypowiedź w trakcie lekcji. Zaś ocenę „dobry” otrzymuje uczeń za wypowiedź w trakcie lekcji, która zawierała drobne błędy. Za brak pracy na lekcji uczeń otrzymuje „minus” (-). Uzyskanie trzech minusów przez ucznia stanowi ocenę „niedostateczny”, której uczeń nie ma możliwości poprawy.

Ilość ocen:

W ciągu jednego semestru nauczyciel – katecheta wystawia każdemu uczniowi co najmniej pięć ocen częściowych.

Poprawianie oceny:

Promuje się systematyczne ocenianie w ciągu roku szkolnego, połączone z możliwością poprawiania. W wyjątkowych (uzasadnionych) sytuacjach poprawianie ocen może odbywać się bezpośrednio przed wystawieniem oceny semestralnej lub końcowo rocznej. Oceny, uzyskane z pracy domowej, pracy na lekcji, aktywności i za zeszyt przedmiotowy – nie podlegają poprawie. Oceny uzyskane z modlitw z katechizmu uczeń może poprawić w ciągu dwóch tygodni od momentu uzyskania oceny, którą chce poprawić. Ustala się, że wszelkiego rodzaju poprawy ocen odbywać się będą w wyznaczonym terminie, w formie ustnej.

Klasyfikacja:

Uczeń może być nieklasyfikowany z religii, jeżeli istnieje brak możliwości do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych, przekraczających 50% czasu, przeznaczonego za realizację tych zajęć w szkole. Uczeń nieklasyfikowany z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny w terminie, wyznaczonym przez dyrektora szkoły. Po wystawieniu oceny semestralnej lub końcowo rocznej zaznacza się, że nie będzie miała ona charakteru średniej arytmetycznej z ocen częściowych. Znaczący wpływ na ocenę semestralną lub końcowo roczną będą miały oceny, uzyskane z zaliczenia modlitw katechizmowych. Uczeń, który przystąpi do olimpiady lub konkursu religijnego i pomyślnie ukończy go co najmniej na etapie szkolnym może uzyskać podniesienie oceny semestralnej lub końcowo rocznej o jeden stopień. Uczestnik olimpiady lub konkursu religijnego na etapie diecezjalnym lub metropolitalnym otrzymuje ocenę semestralną lub końcowo roczną – celujący.

Oceny częściowe:

Dopuszcza się stosowanie ocen częściowych według następującej skali:

- celujący (6)
- bardzo dobry (5)
- dobry (4)
- dostateczny (3)
- dopuszczający (2)
- niedostateczny (1)

Przy zapisywaniu ocen częściowych dopuszcza się stosowanie plusów i minusów.

**WYMAGANIA PROGRAMOWE NA POSZCEGÓLNE OCENY Z RELIGII:
SZKOŁA PODSTAWOWA – KLASA ÓSMA**

1. OCENA NIEDOSTATECZNA:

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował minimum programowego na ocenę dopuszczającą.
- wykazuje brak znajomości podstawowych terminów religijnych.
- nie potrafi logicznie powiązać podstawowych wiadomości.
- opuszcza lekcje religii bez usprawiedliwienia.
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego.
- nie potrafi posługiwać się Pismem Świętym.
- wyraża lekceważący stosunek do przedmiotu.
- lekceważy wartości i symbole religijne.
- nie wykazuje się znajomością pacierza i podstawowych modlitw z katechizmu.

2. OCENA DOPUSZCZAJĄCA:

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- interpretuje tekst biblijny: Jk 2, 14 – 17.
- wylicza sposoby doświadczania obecności Boga.
- określa, co wyraża imię Boga.
- definiuje, czym jest liturgia.
- analizuje wskazane teksty biblijne.
- wskazuje sposoby przeciwstawiania się złu.
- wylicza warunki sakramentu pokuty.
- definiuje, kim jest anioł.
- tłumaczy, jakie znaczenie dla chrześcijanina ma świętowanie Bożego Narodzenia.
- opowiada o świadectwie wiary św. Szczepana.
- opowiada, kim jest Jezus.
- wyjaśnia, w jaki sposób Bóg troszczy się o człowieka.
- wyjaśnia rzeczywistość Królestwa Bożego.
- opowiada o spotkaniu Jezusa z Samarytanką.
- definiuje, czym jest Eucharystia.
- wylicza znaki przyjaźni Boga z człowiekiem.
- wskazuje, dlaczego Jezus umarł na krzyżu.

- definiuje, czym jest Chrystusowy Pokój.
- tłumaczy, czym jest Liturgia Słowa.
- definiuje, czym jest sakrament.
- wylicza modlitwy, w których występuje odniesienie do Trójcy Świętej.
- opowiada tekst biblijny o uczniach idących do Emaus.
- opisuje, kim jest Duch Święty, którego Jezus posyła nam od Ojca.
- definiuje, czym jest chrzest.
- streszcza wyznanie wiary.
- definiuje, czym jest bierzmowanie.
- wylicza zadania, wynikające z sakramentu święceń.
- charakteryzuje swoje patrona bierzmowania.

3. OCENA DOSTATECZNA:

ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- wyjaśnia zależności pomiędzy wiarą a uczynkami miłości.
- definiuje pojęcie teofanii.
- wskazuje, co może nam pomóc w zrozumieniu prawdy o Bogu.
- wylicza cele liturgii.
- wyjaśnia, w jaki sposób Bóg przywraca człowiekowi utraconą wolność.
- przekonuje, że Bóg nie toleruje zła.
- wyjaśnia rolę aniołów.
- przedstawia sposoby działania szatana.
- wylicza tytuły, stosowane do Jezusa.
- ukazuje Jezusa jako Boga zatroskanego o człowieka.
- określa, jaką funkcję spełnia osoba proroka.
- wskazuje sposoby obecności Chrystusa w Kościele.
- wyjaśnia, dlaczego krzyż jest znakiem zbawienia chrześcijan.

Wyjaśnia, co znaczy być uczniem Jezusa Chrystusa.

- wskazuje, jakiej wiary oczekuje Jezus od swoich uczniów.
- uczestniczy w Triduum Paschalnym.
- wylicza wydarzenia, wspomniane po Zmartwychwstaniu Chrystusa.
- opowiada „Przypowieść o synu marnotrawnym”.

- redaguje modlitwę do Ducha Świętego.
- wskazuje, kiedy obchodzona jest w Kościele Uroczystość Trójcy Świętej.
- definiuje, czy jest śmierć.
- wylicza cele małżeństwa.
- wyjaśnia, czego oczekuje Kościół od kandydatów do bierzmowania.
- wyjaśnia, czym jest kapłaństwo w chrześcijaństwie.
- przedstawia podział sakramentów świętych.
- wskazuje charakterystyczne cechy bierzmowania.
- opisuje, czym jest niebo.

4. OCENA DOBRA:

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- wskazuje, jaki powinien być związek lekcji religii z codziennością młodego chrześcijanina.
- określa, po co Bóg objawia się ludziom.
- określa, co należy czynić, aby doświadczyć spotkania z Jezusem.
- określa, jak chrześcijanin ma patrzeć na wolność i lęk.
- definiuje pojęcie pychy.
- przedstawia biblijne opisy pychy.
- charakteryzuje, czym jest pokora.
- określa, czym jest dla człowieka wierzącego żal za grzechy.
- interpretuje teksty Katechizmu Kościoła Katolickiego o aniołach.
- analizuje, na jakich argumentach ludzie opierają swoją wiarę w Boga.
- wyjaśnia znaczenie tytułów Jezusa.
- okazuje, w jaki sposób Bóg okazuje swoją troskę o człowieka.
- wyjaśnia, że zbawienie jest podstawowym zamiarem Boga względem każdego człowieka.
- interpretuje teksty biblijne o Eucharystii.
- analizuje, w jaki sposób możemy odkryć Jezusa w Kościele.
- tłumaczy, co oznacza „nowe narodzenie”.
- opisuje funkcję św. Piotra.
- wymienia pięciu ostatnich Papieży Kościoła Katolickiego.
- opisuje sylwetkę obecnego Papieża.
- wyjaśnia religijne znaczenie Tajemnicy Paschalnej.

- zna Tajemnice Różańcowe.
- wskazuje charakterystyczne cechy nawrócenia.
- wskazuje, w czym Duch Święty pomaga człowiekowi wierzącemu.
- dowodzi, czym jest chwała Boga, objawiona wobec ludzi.
- opisuje, jaka postawę powinien przyjąć chrześcijanin wobec śmierci.
- interpretuje wskazane teksty biblijne.
- wskazuje, czym jest Eucharystia dla chrześcijanina.
- uzasadnia, dlaczego udzielamy chrztu małym dzieciom.
- uzasadnia potrzebę przyjęcia sakramentu bierzmowania.
- wyjaśnia znaczenie Darów Ducha Świętego.
- określa, jakie znaczenie dla bierzmowanych ma patron przyjmowany wraz z nowym imieniem podczas sakramentu bierzmowania.
- określa, jakie znaczenie ma olej zwany „krzyżmem”.
- wyjaśnia, po czym można poznać, że chrześcijanin współpracuje z Duchem Świętym.
- tłumaczy rolę Ducha Świętego w rozumieniu Słowa Bożego.
- uzasadnia wartość częstego korzystania z sakramentu pokuty i pojednania.

5. OCENA BARDZO DOBRA:

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- analizuje, dlaczego sam udział w lekcji religii nie gwarantuje głębokiej wiary.
- zastanawia się, jak można przekonać o obecności Boga w świecie.
- tłumaczy, co oznacza imię Boga: „Ja Jestem”.
- ukazuje, że źródłem lęku człowieka jest grzech.
- przeciwstawia pychę i pokorę.
- objaśnia, co symbolizuje przyjęcie chrztu świętego.
- wyjaśnia, kto i kiedy może udzielać sakramentu chrztu świętego.
- analizuje, w jaki sposób Bóg wspiera nas w walce ze złem.
- wykazuje, co tracimy, kiedy nie jesteśmy obecni na nabożeństwach liturgicznych.
- tłumaczy, co znaczy świadczyć o Jezusie.
- wyjaśnia, kiedy chrześcijanin szczególnie doświadcza Bożej troski.
- wyjaśnia, na czym polega bezwarunkowe zaufanie Bogu.
- tłumaczy, dlaczego Królestwo Boże uznawane jest za skarb.
- uzasadnia, że śmierć Jezusa na krzyżu nie jest porażką, ale zwycięstwem.

- przyjmuje odpowiedzialność za świadectwo swojej wiary.
- objaśnia, co symbolizuje posypanie głów popiołem w Środę Popielcową.
- wyjaśnia, co oznacza sformułowanie: „woda żywa”.
- wyjaśnia, co przynosi ludziom Zmartwychwstały Jezus.
- uzasadnia, że chwała Boga zwrócona jest na każdego człowieka.
- uczestniczy w nabożeństwach różańcowych i majowych.
- charakteryzuje elementy poszczególnych dni Triduum Paschalnego.
- wymienia i charakteryzuje tradycje bożonarodzeniowe.
- uzasadnia, dlaczego Wielkanoc jest dla chrześcijan najważniejszym świętem w roku liturgicznym.
- tłumaczy, że uczestnicząc w Eucharystii spotykamy się z żywym i prawdziwym Chrystusem.
- określa, czym jest małżeństwo, zawierane przez ludzi w Kościele.
- analizuje słowa przysięgi małżeńskiej.
- tłumaczy, co dają Dary Ducha Świętego.
- wyjaśnia, czym jest i co symbolizuje obrzęd namaszczenia krzyżmem podczas liturgii sakramentu bierzmowania.
- określa, dzięki czemu chrześcijanin może przynosić owoce dobra.
- przyjmuje odpowiedzialność za swoje czyny moralne.

6. OCENA CELUJĄCA:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości programowe z zakresu oceny bardzo dobrej.
- wykazał się wiedzą, wykraczającą poza program nauczania.
- aktywnie uczestniczył w życiu religijnym parafii (np.: schola, grupa ministrancka, grupa lektorów).
- uczestniczył w uroczystościach szkolnych o charakterze religijnym (np.: jasełka).
- bierze udział w konkursach o tematyce religijnej.
- systematycznie uczestniczył w niedzielnych i świątecznych Mszach Świętych.
- systematycznie uczestniczył w nabożeństwach okresowych (Różaniec, Roraty, Droga Krzyżowa, Nabożeństwo Majowe).